

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Університет прикладних наук (Литва)
Інститут транспорту та телекомунікацій (Латвія)
«1 грудня 1918 р.» Університет Альба Юлія (Румунія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Луцький національний технічний університет
Одеський національний економічний університет
Сумський державний університет
АТ «Сенс Банк»

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VI Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2024 р.

Полтава
2024

УДК 336.7 (06)

М.34

Редакційна колегія:

Степова О.В., д.т.н., професор, проректор з наукової роботи; Онищенко С.В., д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права; Єгоричева С.Б., д.е.н., професор; Птащенко Л.О., д.е.н., професор; Дмитренко А.В., д.е.н., доцент; Свистун Л.А., к.е.н., доцент; Маслій О.А., к.е.н., доцент; Худолій Ю.С., к.е.н., доцент; Глушко А.Д., к.е.н., доцент; Вовченко О.С., к.е.н., доцент.

М.34 **Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи:**
Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27 листопада 2024 р.
Полтава: НУПП, 2024. 164 с.

ISBN 978-966-616-184-3

У збірнику матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції представлено широкий спектр питань, пов'язаних із розвитком фінансового ринку України в сучасних умовах. Дослідження авторів охоплюють теоретичні та практичні аспекти функціонування фінансового сектору, зокрема: аналіз світового досвіду та його адаптацію до українських реалій; забезпечення стабільності та безпеки фінансового ринку; тенденції розвитку грошово-кредитного ринку та їх вплив на економіку; ефективні методи управління фінансами підприємств; гармонізацію національної системи обліку, аудиту та оподаткування з європейськими стандартами.

Участь у конференції взяли науковці та практики з Польщі, Литви, Латвії, Румунії, Естонії та різних міст України: Вінниці, Києва, Луцька, Львова, Мелітополя, Одеси, Сум.

Призначений для фахівців фінансового ринку, працівників фінансової сфери, науковців, викладачів, слухачів та студентів.

УДК 336.7 (06)

ISBN 978-966-616-184-3

© Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка

СЕКЦІЯ 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

UDC 338.24

Liana Ptashchenko,
Doctor of Economics, professor
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic» (Ukraine)
Namig Agaheydar Isazade,
PhD in Business
International Research, Education & Training Center (Estonia)

USE OF RENEWABLE ENERGY RESOURCES IN THE CONCEPT OF SUSTAINABLE BUSINESS DEVELOPMENT

Sustainable business development is a strategy that meets the needs of the business while maintaining ecological balance and the well-being of employees and the community. The concept involves running a business that contributes more to the economy, environment and society than it receives from these areas. Accountability is an important prerequisite for a business to comply with the doctrine of sustainable development, which is impossible without a system of ESG indicators that reflect the competitiveness of the business and its impact on the environment and society. ESG is a three-tiered approach to sustainable development and corporate responsibility. The ESG acronym refers to three key areas:

1. Environment: includes activities related to environmental protection, reduction of greenhouse gas emissions, waste management, energy efficiency and sustainable use of natural resources.

2. Social (corporate social responsibility): refers to the company's relations with its stakeholders, including employees, local community, suppliers and customers. The social sphere also includes issues of diversity, equality and ethics in the workplace.

3. Governance (business management or corporate governance): refers to the management structure, principles of ethical business behavior, transparency, corporate responsibility and compliance with the law.

Implementation of the ESG approach can bring many benefits to companies both from a financial and reputational point of view, and ensure their sustainable development. After all, sustainable development means achieving economic, social, and environmental goals by a business [1]. It is a long-term strategy that implies that businesses should be responsible to future generations. Economic goals involve achieving profit and financial growth, which is essential for the operation and success of the enterprise. The goals should be achieved in an ethical manner and with respect for the society in which the enterprise operates and the natural environment.

Social goals include promoting employee well-being, creating high quality jobs, promoting diversity, equality and fairness in the workplace, and engaging with local communities. Businesses must also consider the impact of their activities on customers and society, respect consumer rights, and strive to provide quality, useful products and services that meet the needs of society.

Environmental goals should ensure that the company's negative impact on the environment is minimized. Companies should strive to reduce greenhouse gas emissions, use resources efficiently, protect biodiversity, reduce waste and pollution, and promote sustainable energy and water management. Implementing green practices can include the use of renewable energy sources, reducing the consumption of raw materials, recycling, investing in clean transportation technologies, and many other measures.

Sustainable development is a modern cutting-edge trend and a key determinant of the direction of economic transformation. The development of bioenergy is an integral part of the overall process of sustainable development of society. The European Commission pays considerable attention to this issue, focusing on ensuring a sustainable supply of biomass feedstock for biofuels and energy production. Some requirements are mandatory for EU member states (production of liquid biofuels and biological liquids), while others are recommended (production of electricity, heat and cold from solid and gaseous biomass). In general, the requirements for compliance with sustainability standards are becoming stricter over time.

Sustainable development directions for liquid biofuels and bio liquids at the EU level were provided by Directive 2009/28/EC8 on the promotion of the use of renewable resources and Directive 2009/30/EC9 on the quality of transport fuels. These documents set a binding target for the EU to achieve at least 10% of renewable energy in the transport sector by 2020. In addition, the share of biofuels produced from food crops should not exceed 7% of final energy consumption in transport 10, and the 2020 target for biofuels derived from waste and lignocellulosic feedstocks will be in line with this goal. It also states that the production of automotive biofuels¹¹ must be sustainable and only such biofuels can be included in the achievement of the targets and receive financial support.

In 2018, the legal framework for the priority areas of sustainable development of the European Union was updated. In particular, Directive 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources was approved, and in 2022, Commission Delegated Regulation (EU) 2022/759 of 14 December 2021 (new version) was amended [2]. Together with other Energy Community member states, Ukraine has committed itself to harmonizing its national legislation in accordance with the above directive, as well as a number of other EU directives. As of today, the implementation of Directive 2018/2001, known as RED-II, is ongoing. In particular, in order to implement the provisions of the RED II Directive, a draft National Renewable Energy Action Plan (NREAP) for the period up to 2030 has been developed [3], which sets an indicative target for energy consumption from renewable sources in 2030 at 27%. Sectoral targets are also provided. The draft EE NAP provides for measures that will ensure the sustainable development of the industry. The document, in particular, focuses on stimulating the use of renewable energy in the transport sector [4].

Currently, the most common option for demonstrating sustainability compliance is the use of Voluntary Certification Systems (VCS) recognized by the European Commission. The European Commission can recognize a BSA if its principles meet certain conditions. In particular: the production of biological raw materials meets the sustainability criteria, all information is documented and traceable to the source of raw materials. Before submitting documents to the SPS, companies undergo an external independent audit. The audit is carried out on a regular basis.

Managing the sustainability of an enterprise requires analytical and management techniques that compare and integrate environmental, social, and economic objectives and address multi-year or long-term issues. Analytical methods such as cost-benefit analysis and multi-criteria analysis can help integrate environmental, economic and social considerations. A comprehensive management strategy for sustainable development of an enterprise should include the integration of economic, environmental and social aspects into its core operations [5]. It is important to note that the problems of conservation and use of energy resources alone do not allow reducing the energy intensity of GDP, accelerating the development of own mineral reserves, developing an own strategy for energy reserves, etc. Solving this problem will require the implementation of internal reforms, ranging from improving the regulatory framework for power plants to setting EU standards in the energy sector.

References

1. Vetsko T. M. Stalyi rozvytok pidpriemstva: problemy ta perspektyvy. *Aktualni problemy ekonomiky ta upravlinnia*, 2019, 13. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/153856>.
2. Dyrektyva Yevropeiskoho Parlamentu i Rady (YeS) 2018/2001 vid 11 hrudnia 2018 roku pro stymuliuvannia vykorystannia enerhii z vidnovliuvanykh dzherel (nova redaktsiia) https://zakon.rada.gov.ua/go/984_039-18.
3. Proekt Natsionalnoho planu dii z rozvytku vidnovliuvanoi enerhetyky na period do 2030 roku. URL: <https://saee.gov.ua/uk/content/elektronni-consultatsii>.
4. Kuznietsova O. O., Yastremska L. S., Korniienko I. M., Baranovskyi M. M. Ekolohichni oriientyry enerhetychnoi polityky YeS ta Ukrainy. URL: <https://vistnuk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/2/2022/09/2-4-2022.pdf>.
5. L. Ptashchenko, M. Kudria. Approaches to ensuring the activities of enterprises on the basis of sustainable development. № 8 (2024): *Efektivna ekonomika*. 2024-08-22. Journal article. DOI: [10.32702/2307-2105.2024.8.32](https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.32).

УДК 336.27

*Сідельникова Лариса Петрівна,
доктор економічних наук, професор
Херсонський національний технічний університет (Україна)*

БОРГОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Внаслідок повномасштабного російського вторгнення на територію незалежної України відбулися чисельні негативні процеси в соціально-економічній сфері держави, які істотно скоротили бюджетні доходи. З іншого боку, країна потребує колосальних фінансових ресурсів на забезпечення своєї обороноздатності та соціальної підтримки населення, значна частина якого втратила майно та/або основні джерела доходів, погіршила стан здоров'я і потребує фізичної та психологічної реабілітації.

Зрозуміло, що за таких обставин уряд вимушений активно позичати. Причому, внутрішні джерела фінансування бюджетного дефіциту в умовах воєнного стану є досить обмеженими, тому акцент робиться на зовнішніх державних запозиченнях.

В таблиці 1 розглянемо тенденції, які склалися в операціях фінансування Державного бюджету України з 2013 року, порівнявши обсяги запозичених коштів та погашених боргових зобов'язань і визначивши сальдо цих показників.